

Isten a kevélyeknek ellenáll

1Péter 5,5: *Hasonlatosképpen ti ifjabbak engedelmeskedjete a véneknek: mindnyájan pedig, egymásnak engedelmeskedvén, az alázatosságot öltsetek fel, mert az Isten a kevélyeknek ellene áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.*

Újford.: *Ugyanígy, ti ifjabbak: engedelmeskedjete az idősebbeknek, egymás iránt pedig valamennyien legyetek alázatosak, mert az Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.*

Kiknek szól ez a vers?

Azt olvastuk, hogy „ti ifjabbak engedelmeskedjete a véneknek: mindnyájan pedig, egymásnak engedelmeskedvén, az alázatosságot öltsetek fel”, az Újfordítás szerint: „ti ifjabbak: engedelmeskedjete az idősebbeknek, egymás iránt pedig valamennyien legyetek alázatosak”.

Kétféle értelmezése lehet annak, hogy kiknek szól a vers. Az első, hogy az egész vers az ifjabbaknak szól elsősorban és a „mindnyájan”, „valamennyien” szavak is rájuk vonatkoznak. Eszerint Péter őket inti elsősorban az engedelmességre és alázatra.

Azt gondolom, van létjogosultsága ennek az értelmezésnek, mert az alázat hiánya inkább a fiatalokra jellemző. Az idős emberek általában (még a nem hívő idős emberekénél is látható, hogy) visszafogottak, nem mondanak gyorsan ítéletet, jól megfontolják mondanivalójukat és tetteiket. A fiatalok azonban hirtelenek, gyorsak a szólásban és a tettben, nagyon biztosak a dolgukban. Úgy gondolják, ők sokkal jobban tudnának csinálni dolgokat, mint mások, egyszóval gőgösök. Úgy gondolom, hogy ez azért van, mert aki keveset élt, az még nem hibázott annyit, mint aki már sokat élt. A fiatalok erősek, okosak és ügyesek, még előttük van az élet, és nagy reményekkel vannak maguk felől - mindaddig, míg azt nem veszik észre magukon, hogy „nincs már annyi erőm, romlik az egészségem, nem fog úgy az eszem, ügyetlenebb vagyok, és egyre többet tévedek”.

Én most pont abba a korbá jutottam, amikor kezd felderengeni, hogy az egészség, az erő, az értelem nem magától értetődő dolgok. Még fiatal vagyok, de az elmúlt 35 életévemben sokszor derült ki, hogy nincs igazam, tévedtem, és azt vettem észre, ebből kifolyólag óvatosabb lettem a dolgok megítélésében. Sokszor voltam ügyetlen vagy figyelmetlen szóban vagy tettben, ezért irgalmasabb lettem mások ügyetlenségével és figyelmetlenségével szemben. De látom magamban is azt, amit úgy szokás mondani, hogy „az ifjúság gőgje”.

A másik értelmezésben a vers első negyede az ifjabbaknak szól, hogy „engedelmeskedjenek az idősebbeknek”, de a vers további része, illetve a következő versek már korra tekintet nélkül mindenkire vonatkozhatnak. Ezt vezeti be a „mindnyájan pedig” kifejezés. Tehát egymásnak engedelmes lenni és az alázatosságot felölni már mindannyiunknak szól. Ezt az értelmezést azért tartom helytállóknak, mert bár a gőg általánosságban a fiatalabbakra jellemző, az ember maradhat gőgös egész életében, hiába szembesült esendőségével az élete során. Ez a bűn vele született tulajdonsága minden embernek, része az ádami természetnek. Tulajdonképpen az ősbűn, a jó és gonosz tudásának fájáról való szakítás is gőgből fakadt: az ember függetleníteni

akarta magát Istentől. „Nekem ne mondja meg Isten, mi a jó és mi a rossz, majd én tudom!” Olyan akart lenni, mint Isten. Tudjuk a Péld 16:18-ból, hogy „A megromlás előtt kevélység jár, és az eset előtt felfuvalkodottság”. A felfuvalkodás, amely az ember gőgjének következménye, az olyan alázatos hívő embernek is veszélye, mint Pál apostol, akinek tövis adatott a testébe, hogy a kijelentések nagysága miatt fel ne fuvalkodjon. A gőgre való hajlam ott van minden emberben, és végigkíséri egész életünket.

Mi a gőg és mi az alázat?

A gőg vagy az alázat egy olyan tulajdonság, amely viszonyt határoz meg. Meghatározza, hogyan viszonyulok Istenhez, az emberekhez, a környezetemhez és önmagamhoz. Az Úr Jézus példázatban szemléltette milyen a gőgös és milyen az alázatos ember.

Lk 18:9-13: Némelyeknek pedig, kik elbizakodtak magukban, hogy ők igazak, és a többieket semmibe sem vették, ezt a példázatot is mondá: Két ember méne fel a templomba imádkozni; az egyik farizeus, és a másik vámszedő. A farizeus megállván, ily módon imádkozék magában: Isten! hálaikat adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek, ragadozók, hamisak, paráznák, vagy mint im e vámszedő is. Böjtölök kétszer egy héten; dézsmát adok mindenből, a mit szerzek. A vámszedő pedig távol állván, még szemeit sem akarja vala az égre emelni, hanem veri vala mellét, mondván: Isten, légy irgalmas nékem bűnösnek!

Látszik, hogy a farizeus különbnek tartotta magát másoknál, és ez meghatározta a másokhoz való viszonyát. Az Úr Jézus pontosan azoknak mondta ezt a példázatot, akik magukat igaznak tartották, és „a többieket semmibe sem vették”. Ezzel szemben Pál azt tanácsolja a Filippi 2,3-ban, hogy „alázattal különbnek tartsátok egymást magatoknál”. Úgy gondolom, hogy itt érhető tetten, és mérhető le, a bennem levő gőg, hogy hogyan viszonyulok másokhoz, és hogyan gondolkodok másokról.

Pál beszél egy másfajta gőgről is a Róma 10,3-ban: „Az Isten igazságát ugyanis nem ismerték el, hanem a magukét igyekeztek érvényesíteni, és nem vetették alá magukat az Isten igazságának.” Aki magát igaznak tartja, és odáig jut, hogy ezt az igazságát még Istennel szemben is igyekszik érvényesíteni, aki megmondta: hogy „gonosz az ember szívének szándéka ifjúságától fogva” (1Móz 8,21), és „nincsen igaz ember egy sem” (Róm 3,10), az - János apostol szavaival élve - „hazuggá teszi” Istent. Ez az Istennel szembeni gőg. Jó megfogadni a Mikeás próféta által adott intést: „Ember, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit kíván tőled az Úr! Csak azt, hogy élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Isteneddel szemben” (Mik 6,8)

Az indoklás

Ami hangsúlyossá vált számomra az alapigéből, az az, hogy miért legyen az ember engedelmes és alázatos. Így olvastuk az indoklást: „mert az Isten a kevélyeknek ellene áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad”.

Minket Istentől a bűneink választanak el, de Istent tőlünk nem a bűneink választják el, hanem a gőgös szívünk. Amikor vétkezik az ember, azt érzi, hogy Isten nagyon távol van tőle. Érzi, hogy a szent Isten számára nem közömbös a bűne, hiszen Ő gyűlöli a bűnt, nem férhet össze

vele a bűn, és mindaddig, amíg nem vallja meg a vétkét és nem rendezi Vele, távolság van Isten és közte. Isten oldaláról viszont Istent nem a bűneink választják el tőlünk, hiszen Ő pontosan azért küldte el a Fiát, azért halt meg a kereszten, hogy mi, akik a bűn miatt „távol valók voltunk”, „közel valókká” legyünk; hiszen Ő „már akkor szeretett minket, mikor mi még bűneinkben voltunk”. Jézus Krisztus által szabad utunk van az Atyához, mert Benne „megbékéltette a világot önmagával”. Minden ember minden bűnét eltörölte, amit ha az ember hittel elfogad, megszűnik az akadály a lelkiismeretében, mehet az Atyához. Viszont egy dolog van, ami Istent elválasztja az embertől, a hívő embertől is(!) - figyeljük meg az Igét, hívő embereknek szól az indoklás - ez pedig a gőgös szív. A Szentírásban több helyen találkozunk azzal, hogy Isten gyűlöli a gőgös szívet.

Péld 8:13 *...a kevélységet és felfuvalkodást és a gonosz útat, és az álnok száját gyűlölöm.*

Péld 16:5 *Útálatos az Úrnak minden, a ki elméjében felfuvalkodott, kezemet adom rá, hogy nem marad büntetetlen.*

Zsolt 101:5 *...a nagyralátót és a kevélyszívűt, azt el nem szenvedem.*

A Péld 6:16-19 hét dolgot sorol fel, amit az Úr gyűlöl. Az első helyen ez áll: „A kevély szemek”.

Ezzel szemben Isten szereti az alázatos szívűt, és irgalmasságra indul vele szemben.

Ézs 57,15: *...Magasságban és szentségben lakom, de a megrontottal és alázatos szívűvel is, hogy megelevenítsem az alázatosok szellemét, és megelevenítsem a megtörtek szívet.*

Zsolt 51,17: *Isten előtt kedves áldozatok: a töredelmes szellem; a töredelmes és bűnbánó szívet oh Isten nem veted meg.*

Aháb Izrael egyik legistentelenebb királya volt, aki rengeteg bálványt tűrt meg az országban a felesége, Jézabel miatt. És mégis, amikor Isten ítéletet hirdetett felette, és Aháb megalázta magát, ezt mondta a prófétának: „Látod, mennyire megalázta magát előttem Aháb? Mivel megalázta magát előttem, az ő idejében nem hozom rá azt a veszedelmet” (1Kir 21,29).

A napokban elgondolkoztam azon, hogy amikor megszülettünk, semmit sem hoztunk magunkkal a világba; amikor meghalunk, semmit sem viszünk ki belőle, minden itt marad. Legyen valakinek pénze, háza, bármije - mind itt marad. De ugyanez igaz az emberi kapcsolatainkra is: szülő, testvér, házastárs, gyermek - mind felbomlik, megszűnik. Egyetlen egy dolog marad meg: az Úrral való kapcsolatunk. És egyetlen egy dolog lesz fontos: hogyan viszonyultunk az Úrhoz? Amikor szembesül az ember az Úr valóságával és hatalmával, nem tud mást tenni, mint leborulni - minden térd meg fog hajolni előtte. De ekkor már késő megalázkodni. Az örökkévaló sorsunkat az határozza meg, hogyan viszonyultunk Istenhez és Jézus Krisztushoz a földi életünk során. Ettől függ, hogy Isten ellenáll, vagy kegyelmet ad.

Ezért azt gondolom, hogy miután Isten a bűntől megszabadított, és megbékéltetett bennünket Önmagával, a földi életünk során azt munkálja bennünk, hogy a szívünk alázatos legyen, és meg akar tisztítani minden kevélységtől. „Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent.” (Mt 5,8)

Hogyan leszünk alázatos szívűek?

Ha ez ilyen fontos, akkor az a kérdés, hogy hogyan lesz a gőgösnek született ember alázatos szívű? Erre a kérdésre ad választ az alapigénk folytatása:

„Alázzátok meg tehát magatokat Istennek hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején”. (1Pt 5,6)

Elgondolkoztam rajta, hogy mit jelenthet megalázni magamat Isten előtt. Nyilván nem külső dolgokat, hiszen Isten a szívet nézi. Ez nem is olyan, hogy „elhatározom, hogy mostantól alázatos leszek”.

Azt tapasztalom, hogy Isten készít olyan helyzeteket, amikor az Ő „hatalmas keze” rám nehezedik, és azt akarja, hogy megalázkodjam. Ezek azok a „megalázó” helyzetek, amelyek ellen a lelkünk legtöbbször lázad, mert nem akar megalázkodni. Vágyaink, terveink, elképzeléseink megghiúsulása; tisztázhatatlan félreértések, jogtalan vádak; meg nem értettség; sértések, bántások; feledékenységből és ügyetlenségből származó kínos helyzetek... és még lehetne sorolni az értelmetlennek látszó küszködéseken át, a testi erőtlenségeket és szenvedéseket is, de úgy gondolom, ide tartozik az is, amikor Isten megengedi, hogy vétkezzünk. Ezek mind olyan helyzetek, amikor Isten azt akarja, hogy megalázkodjunk.

Fogadjuk el ezeket a helyzeteket Isten kezéből, és engedjük, hogy munkálja bennünk az alázatos szívet!

Ámen